

F-läns Musik- och Kulturskolechefer

Yttrande över ”En inkluderande kulturskola på egen grund ” (SOU 2016:69)

F-läns Musik- och Kulturskolors chefer önskar skicka ett yttrande på ”En inkluderande kulturskola på egen grund ” (SOU 2016:69)

Nedan redovisas separat ett antal kärnpunkter i utredningens förslag, vilka var och en blir föremål för våra kommentarer

Utredningens förslag avseende fråga om införande av dels en kulturskolelag, dels nationella mål för verksamheten.

Utredningens slår fast att en juridisk ram i form av en kulturskolelag vore det mest verkningfulla för att tydliggöra kulturskolans nationella intresse. Men mot bakgrund av de ekonomiska konsekvenser, som den så kallade finansieringsprincipen föranleder, är det inte görkligt för utredningen att lägga ett sådant förslag. Istället föreslår utredningen att det fastslås ett antal övergripande nationella mål för kulturskoleverksamheten.

F-läns Musik och Kulturskolechefers kommentar

Utredningens slutsats har blivit att inte föreslå införandet av en särskild kulturskolelag. Det medför att kulturskolans vikt i den kommunala organisationen därför blir en fråga i olika prioriteringsdiskussioner i varje kommun. Det blir en otrygg tillvaro för kulturskolans existens och volym. Önskvärt vore en kulturskolelag.

Vi delar utredningens mening om att det bör finnas någon form av nationella mål eller ev riktlinjer för kulturskoleverksamheten. Dessa mål bör ha en inriktning mot att barn och ungdomar ska ges lika möjligheter att utvecklas genom kulturutövande av hög kvalitet och en god tillgänglighet

I ett av föreslagna mål står att undervisning ska bedrivas på barns och ungdomars fria tid. Detta förslag bör avvisas. Hur respektive kulturskola organiserar sin undervisning bör vara upp till varje kommun att bestämma. Som motivering av detta ställningstagande kan nämnas att SKL i sin rapport ”Samverkan mellan skola och kulturskola”(utgiven 2016) redovisar att två tredjedelar av de svenska kulturskoleeleverna får sin undervisning under skoltid. Eftersom detta nästan uteslutande rör sig om musikelever, så rör det sig om ca 100 000 elever. Av dessa skulle uppskattningsvis minst en andel om 25% inte kunna delta om undervisningen inte vore förlagd under skoltid.

Avsikten med utredningens uppdrag var att inkludera alla barn och ungdomar och öka tillgängligheten ytterligare, inte att radikalt försämra nämnda förhållanden. Att inte erbjuda undervisning under skoldagen riskerar att utestänga glesbygdens barn och ungdomar och därmed exkludera en stor elevgrupp. Även i de mer socialt utsatta områdena kan deltagandet befaras sjunka om undervisningen ej kan ges under skoltid.

Utredningens förslag avseende kompetensförsörjning

Utredningen föreslår åtgärder för hur kompetensförsörjningen av lärare till den kommunala kulturskolan kan säkras inför framtiden. Utredningen föreslår införande av kandidatexamen för fler konstnärliga ämnen, anpassade ämneslärarutbildningar, ny yrkesutbildning till kulturskolepedagog samt satsningar på kulturskolerelaterad forskning.

F-läns Musik och Kulturskolechefers kommentar

Vi anser att det är ett bra förslag att öppna upp för kandidatexamen inom fler konstnärliga ämnen. Likaså är det positivt att göra en anpassning av ämnesutbildningarna för att på så sätt bättre motsvara kommunernas behov av personal vad gäller tjänstgöring i både skola och kulturskola.

Utredningens förslag om att inrätta en ny yrkesexamen för kulturpedagoger om 90 högskolepoäng (hp) bör avvisas. En sådan tänkt utbildning bör istället motsvara 180 hp eller alternativt 240 hp. En lärare som ska verka i kulturskolan bör ha sin professionella grund i en gedigen utbildning. Annars är risken stor att det skapas ett A- respektive B-lag i lärargruppen.

Möjligheterna att skapa kombinationstjänster tillsammans med grundskola/gymnasium i musik och bild kan med utredningens förslag komma att försvåras, pga. kravet på lärarlegitimation för lärare i dessa ämnen. Speciellt för små kommuner, eller i instrument med litet underlag är det viktigt för att kunna erbjuda heltidstjänster.

Vi saknar i avsnittet om chefsutbildning förslag kring statens roll för att stärka utbildningen av ledare inom kulturskolan. Staten bör på liknande sätt som för andra skolformer årligen finansiera ett antal platser för ledare motsvarande det som idag gäller för rektorsutbildningen inom grundskolan och gymnasieskolan och inte lägga ansvaret på enskilda universitet/högskolor samt vidare vara beroende av enskilda kommunernas finansieringsförmåga.

Vidare bör det prioriteras att avsätta särskilda budgetmedel på nationell nivå för fortbildning av kulturskolans personal.

Vi stödjer utredningens förslag om satsning på forskning inom området samt inrättandet av en forskarskola.

Utredningens förslag om inrättande av Nationellt kulturskolecentrum

Utredningen föreslår att det införs ett nationellt kulturskolecentrum med ansvar för nationell uppföljning, främjande av erfarenhetsutbyte och samverkan, samt att främja kulturskolrelaterad kunskap med grund i forskning och beprövad erfarenhet och att ha uppdraget att fördela stimulansbidrag.

F-läns Musik-och Kulturskolechefers kommentar

Vi stödjer utredningens nämnda förslag om att inrätta ett nationellt kulturskolecentrum och att detta ska ingå som ett särskilt beslutorgan inom ramen för Statens Kulturråd.

Utredningens förslag om inrättande av olika typer av bidrag

I utredningen föreslås inrättandet av olika bidragsformer relaterade till kulturskoleverksamheten. Det rör sig bl.a. om förslag om bidrag i form av utvecklingsbidrag och tidsbegränsat verksamhetsbidrag till kulturskola.

F-läns Musik och Kulturskolechefers kommentar

F-läns Musik-och Kulturskoleledare anser att de föreslagna bidragsformerna är både för kortsiktiga och för administrativt betungande. Bidragsformerna bör istället vara utformade så att en kommuns kulturskoleverksamhet kan tilldelas statsbidrag om det i ansökan presenteras en plan för hur de nationella målen kan uppnås. De kommuner som vill arbeta med utveckling mot de nationella målen bör då vidare tilldelas ekonomiska medel baserat på det aktuella antalet barn/ungdomar i kommunen.

Generellt bör gälla att statsbidrag som kan sökas bör vara fleråriga i sin tidsomfattning. Det bör betänkas att insatser för utveckling, planering och genomförande av olika insatser är tidskrävande. I det sammanhanget finns även en koppling till behovet av utbildade pedagoger. För att i förekommande fall kunna rekrytera kompetenta pedagoger för att genomföra nya typer av projekt krävs i många fall en större långsiktighet i planeringen än bara ett år.

Övrig kommentar:

I övrigt kan konstateras att det saknas en djupare analys kring kulturskolornas nuvarande verksamhet och samarbetet med främst grundskolan. Nämnda samarbete utgör en viktig del av verksamheten för många kulturskolor. Genom att aktivt arbeta i grundskolan ger man alla barn och ungdomar likvärdiga möjligheter att delta, vilket är ett av de föreslagna nationella målen. Detta kan då ske inom ramen för olika projekt drivna av kulturskolan. Det bör slutligen noteras att kulturskolans samarbete med och insatser inom ramen för grundskolan för många elever allmänt kan bidra till högre måluppfyllelse i de vanliga studierna.

Gruppundervisning:

Utredningens skrivning om gruppen som norm för undervisning verkar taget från ett äldre perspektiv på vad musik/kulturskoleundervisning är och kan vara. Vi menar att vi sedan länge bedriver både grupp och enskild undervisning baserat på pedagogiska utgångspunkter. Vi befärar att en skrivning där gruppen beskrivs som norm kan leda till ekonomiska inskränkningar baserat på ekonomi i stället för på pedagogik i våra verksamheter.

F-läns Musik och Kulturskolechefer

Namn och Kommun

Lars Graneheim Aneby kommun

Peter Parkrud Eksjö kommun

Veronika Lorentzson Gislaveds kommun

Staffan Boberg Gnosjö kommun

Fredrik Hempel Habo kommun

Lisbeth Hultberg Jönköpings kommun

Mats Brengesjö Mullsjö kommun

Mikael Enekvist Nässjö kommun

Erika Ingwall Sävsjö kommun

Jan Eric Victor Vaggeryds kommun

Åsa Rocén Vetlanda kommun

Andreas Westberg Värnamo kommun

Fredrik Bodin Tranås kommun